

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 06 Kasım 2019
Sayı : 943

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Doğu Anadolu Projesi, Doğu Karadeniz Projesi ve Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıklarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapılmasına dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim. 22/10/2019

Sevda Erden Kiliç
İzmir Mu.

[Signature]

Mehmet GÖKER
Burdur M.V.

Selin Saygılı Bölek
İzmir Mu.
Se. Saygılı

Süleyman Pınar
Muğla Mu.

[Signature]
Hasan BALTACI
Kastamonu Milletvekili

[Signature]
Dr. Ali ŞENER
İstanbul Mu.

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih :	15 Kasım 2019
	Esas No: 2/2352

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
07 Kasım 2019
Nantara.

TBMM
GELEN EVRAK
07 Kasım 2019
No: 562197
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GEREKÇE

Dünya ülkelerinin kaynaklarını akılcı ve stratejik yatırımlar ile katma değeri yüksek alanlara yönlendirdiği bir süreçte ülkemizin makroekonomide başarılı olması her bölgeyi ve her kesimi içine alan yapısal ve mikro dönüşüme bağlıdır.

Bu bakımdan, her bölgenin kendi şart ve imkânlarına duyarlı, yerel potansiyelin azami düzeyde öncelenip harekete geçirilmesi ile rekabet gücünün artırılmasını sağlayan, kaynak dağılımında eşitliği esas alan, yerel paydaş ve aktörlere öncelik tanıyan, beşeri sermayenin güçlendirilmesini öngören çok yönlü bir bölgesel gelişme politikası uygulaması büyük önem taşımaktadır.

Çağdaş bölgesel kalkınma yaklaşımı doğrultusunda Türkiye'nin bazı kesimlerinde bölge kalkınma idareleri kurularak ilgili bölgelerde eylem planları hazırlanmış ve yürürlüğe girmiştir.

Eylem planları ilgili kurum ve kuruluşların yatırım projelerinin ve faaliyetlerinin uyum ve bütünlük içinde yürütülmesini sağlayarak, bu projelerin uygulamasını koordine etmek, izlemek ve değerlendirmek üzere hazırlanmıştır. Eylem planlarıyla bölgelerin kendine özgü ihtiyaç ve gelişme öngörülerini desteklemek amaçlanmıştır.

Bölgesel Kalkınma İdareleri Başkanlığı ve Kalkınma Ajansları ülkemizde özellikle 2000'li yılların ilk yarısından itibaren yerelden kalkınma anlayışı ile hayata geçirilen planlama ve geliştirme idareleridir. Ülkemizde bölgesel eşitsizliklerin giderilmesi amacıyla faaliyet gösteren kalkınma ajanslarının yanı sıra dezavantajlı bölgeler için Kalkınma İdaresi Başkanlıkları da kurulmuştur.

Ülkemizde Mevcut Bölgesel Kalkınma İdaresi Başkanlıkları incelendiğinde; GAP (Güneydoğu Anadolu Projesi), DAP (Doğu Anadolu Projesi), DOKAP (Doğu Karadeniz Projesi) ve KOP (Konya Ovası Projesi) olarak sıralanmaktadır.

27 Ekim 1989 tarihli ve 388 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı kurularak; Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerinin kalkınmasının sağlanması amaçlanmıştır.

03 Haziran 2011 tarihli ve 642 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı kurularak; Ağrı, Ardahan, Bingöl, Bitlis, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Hakkâri, Iğdır, Kars, Malatya, Muş, Tunceli, Van ve Sivas'ın kalkınmasının sağlanması amaçlanmıştır.

02 Temmuz 2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı kurularak; Aksaray, Karaman, Konya, Niğde, Nevşehir, Yozgat, Kırıkkale ve Kırşehir illerinin kalkınması amaçlanmıştır.

03 Haziran 2011 tarih ve 642 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı kurularak; Artvin, Bayburt, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Samsun, Trabzon ve Tokat illerinin kalkınması amaçlanmıştır. GAP, DOKAP, KOP ve DAP kapsamında toplamda 41 ilin kalkındırılması hedeflenmiştir.

Mevcut Bölgesel Kalkınma İdareleri bölgesel eşitsizliklerin giderilmesi amacıyla turizmden, tarıma, kırsal kalkınmadan, kentsel altyapıların gerçekleşmesine yönelik önemli kaynak aktarımı gerçekleştirerek bu bölgelerin gelişimine olumlu katkıları

sağlamışken, coğrafi olarak ülkemizin kalkınma eksenin kenarında kalan Kastamonu, Çankırı, Sinop, Zonguldak, Karabük ve Bartın, illeri bu gelişmelerden önemli pay alamamıştır. Söz konusu illerimiz ne sanayi ne de tarım ile hayvancılık yatırımlarını yeterince çekememektedir.

Türkiye'de kalkınma ajanslarının faaliyet gösterdiği Düzey 2 (26 Alt Bölge) istatistiki olarak göstergeleri incelendiğinde iki bölge TR82 Kuzey Anadolu Bölgesi ve TR81 Batı Karadeniz Bölgesinin son sıralarda olduğu görülmektedir.

Kastamonu merkezli TR82 Bölgesinde (Kastamonu, Çankırı, Sinop) nüfus 819.468 ile son sırada yer alırken, TR81 Bölgesinde (Zonguldak, Karabük, Bartın) nüfus 1.019.534 ile 25. sırada yer almaktadır.

TÜİK'in İllerde Yaşam Endeksi çalışmasında kayıtlara geçen rakamlara bakıldığında bölge illerinin "yaşam memnuniyeti endeksinde" Türkiye'nin birçok ilinden geride olduğu görülmektedir.

Bölgesel Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'ya göre değerlendirme yapıldığında yine TR81 bölgesi illeri olan Zonguldak, Karabük ve Bartın 23. Sırada, TR82 bölgesi illeri Kastamonu, Çankırı ve Sinop 25. sıradadır.

İhracata açısından konu incelendiğinde bölgenin yine son sıralarda yer aldığı görülmektedir. Bölge ülke ihracatının sadece % 0,74'ünü gerçekleştirmektedir. Türkiye'de emeklilerin toplam nüfusa oranı en fazla olan ilk dört şehri TR81 ve TR82 Bölgesinde yer almaktadır.

Her iki bölgede de ortak sorunların çözüm beklediği ayrıca her iki bölgede de ortak fırsatlar olduğu görülmektedir. Ortak sorunlara ortak çözümler bulunabilmesi, ortak fırsatların ortak kazanca dönüştürebilmesinin yolunun entegre bir bölge planından geçtiği açıktır.

Bölge kalkınma idarelerinin amacının bölgelerarası farklılıkları azaltmak ve bölgelerin rekabet gücünü öne çıkarmak olduğu dikkate alındığında Kastamonu, Sinop, Çankırı, Karabük, Zonguldak ve Bartın illerinin bütüncül ve entegre bölgesel gelişme çalışmalarına ihtiyaç duyduğu görülmektedir.

İnsani merkezine alan katılımcı ve yenilikçi bir yaklaşımla, söz konusu bölgenin tüm sektörlerdeki potansiyelinin planlı ve programlı bir şekilde değerlendirilmesi ve bu sayede bölge kalkınmasının hızlandırılmasına katkı sunulması önem taşımaktadır.

Anadolu'nun geçmişten gelen gücünü günümüz dinamikleriyle harmanlayacak, bölgenin küresel ölçekte bir cazibe merkezi haline dönüşmesine ışık tutacak, ülkemizin gelişme eksenini açısından önemli bir potansiyeli olan Batı Karadeniz Bölgesindeki iki alt bölge TR81 BAKKA Bölgesi ve TR82 KUZKA Bölgesi'ni çatısı altına alacak Batı Karadeniz Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı adı altında bir bölgesel kalkınma idaresi başkanlığının kurulması bölge halkı başta olmak üzere bölge illerindeki sivil toplum kuruluşları ve meslek örgütlerinin haklı talebidir.

Kanun teklifimiz yasalaştığı takdirde bölgenin önemli bir ihtiyacına cevap verilmiş olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Batı Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi kurularak turizmden, tarıma, kırsal kalkınmadan, kentsel altyapı hizmetlerine kadar Kastamonu iliyle birlikte TR81 ve TR 82 bölgelerindeki diğer illerin desteklenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- Batı Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi'nin merkezinin hangi ilde olacağı ve idarenin sorumluluğundaki bölge illeri belirtilmiştir.

MADDE 3- 642 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesinin ikinci fıkrasında düzenlemeye gidilmektedir.

MADDE 4- Yürürlük maddesidir.

MADDE 5- Yürütme maddesidir.

DOĞU ANADOLU PROJESİ, DOĞU KARADENİZ PROJESİ VE KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIKLARININ TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĐİŐKLIK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 3/6/2011 tarihli ve 642 sayılı Doğu Anadolu Projesi, Doğu Karadeniz Projesi ve Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıklarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin adı "Doğu Anadolu Projesi, Doğu Karadeniz Projesi, Batı Karadeniz Projesi ve Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıklarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" şeklinde deđiőtirilmiőtir.

MADDE 2- 642 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Doğu Karadeniz Projesi" ibaresinden sonra gelmek üzere ", Batı Karadeniz Projesi" ibaresi eklenmiőt, aynı fıkranın (c) bendinden sonra gelmek üzere aŐađıdaki bent eklenmiőt ve ekli (I) sayılı cetvele aŐađıdaki satır eklenmiőtir.

"d) Batı Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi,"

4. Batı Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	Kastamonu	Sinop, Çankırı, Kastamonu, Karabük, Bartın, Zonguldak
---	-----------	---

MADDE 3- 642 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Doğu Karadeniz Projesi" ibaresinden sonra gelmek üzere ", Batı Karadeniz Projesi" ibaresi eklenmiőtir.

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

